

ጉዕዞ ካብ ህዝባዊ ግንባር

ናብ ሓሳዊ ግንባር።

ንገለ ኤርትራውያን መቸም፡ ብፍላይ እቶም፡ ንህዝብ ኤርትራ፡ ነዚ ህይወት ብሉጻት ደቁ ከፊሉ፡ ኤርትራ እትባላ ልኡላዊት ሃገር ዘውሓሰ፣ ኤርትራዊ ዝብል ክቡር ዜግነት ክንውንን ክውንነት ዝገበረ፣ ጠለምኩም ምስ ስርዓት ኢሳያስ ዘሸረኹም፣ ንኢሳያስ አፈወርቂ፡ ከም ሃገር፣ ከም ህዝቢ፣ ገይርኩም እትዝወስድዎ፣ ደቁ ሃገር፡ ነዛ አርእስቲዚአ ምስ አንብብክም፡ አብ ክንዲ አብ ስነ-ፍልጠት ምርኩስ ዝገበረ መርትዖ አምጺእኩም አቲ ጌጋ ክትእርሙ እትፍትኑ፡ አእምሮኹም ስምዒት ጥራይ ዝውንን ጃፎ ስለዝኾነ፡ አብ ዘለፋን፣ ምኽሓድ ኤርትራውነቲይ፣ ከም እትአትወ፡ አነውን አይስሕቶን እየ። ይኹን ዓኣ እምበር፡ እቲ ናተይ ቀንዲ ጠመተ ግን፡ ንዓኻትኩም፡ ነም ኤርትራውነትኩም፡ ብመገዲ ኢሳያስ አፈወርቂ እተለልዩ፣ ደቁ ሃገር ንምቕጣዕ አይኮነን፡ እንታይ ዓኣ እቲ፡ እዚ „ህዝባዊ ግንባር“ ተብሂሉ ዝጽዋዕ ውድብ፡ „ሓሳዊ ግንባር“፡ ምኻኑ ህዝቢ ክፈልጦ ምእንቲ፡ ብመርትዖ ዝተሰነዩ ሓቀኛ ስእሊ ከቅርብ ስለዝደለኹ እየ። አብዚ እምባእር፡ ብፍላይ እቶም አብ 2015/6ዓ.ም.ፊ. አብ ሰለማዊ ሰልፊ ጀነቫ ከድኩም፡ „ንሱ ንሕና፡ ንሕና ንሱ፡ ሓቢርና ካኣ ንሓሱ“፡ ዝብል መርግጽ ክትወስዱ ዝመረጽኩም ደቁ ሃገር፡ ጸርፍን ጸለምን አብ ጎድኒ ሓዲኩም፣ ንሓጺር ግዜ ምስ ሓቂ ብምትዕራቅ፡ ዘቐረበ መርትዖ ብግቡእ ብምርዓእ፡ ግጋ እንተሃለዩ፡ ስነ-ፍልጠት ምርኩስ ዝገበረ መርትዖ እንዓአቅረብክም ክትብድሁ ይምሕጸኩም።

እምባእር ሕጂ እታ፡ „ህዝባዊ ግንባር፡ ሓሳዊ ግንባር እዩ“፡ እትብል ሓሳብ ከቅርብ ዝደፈፍኡኒ ምኽንያታት አብዚ ነጥቢ ብነጥቢ ከቅርብም ክፍትን እየ እሞ ተኻታተሉኒ። ብቀዳምነት ግን አነ አብዚ፤ „ህዝባዊ ግንባር“ ዝብል ሽም ክጥቀም አንከለኹ፡ ክቡራት አንብብቲ፡ ብጌጋ ከይትርድኡኒ፡ ነቲ አብ 1991ዓ.ም.ፊ. ልኡላውነት ኤርትራ ዘረጋገጽ ውድብ፡ „ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ“፡ ማለቲይ ዘይኮነስ፡ አንታይ ዓኣ፡ ብዛዕባ „ህ.ግ.ዲ.ፍ.“ ይዛረብ ከምዘለኹ ክትፈልጡ ይደሊ። ንምርድዓእ ክጥዕም ምእንቲ እምባእር አብዚ መጀመርያ ቦቲ ሽም ክጅምር። ዝኾነ ሰልፊ ወይ እውን ውድብ ንነብሱ „ህ.ግ.ዲ.ፍ.“ ዝብል ይኹን ካለእ ዝመረጸ ሽም ክህልዎ፣ ከም መለለይኡ ውን ክጥቀሙ፣ ዝዓግቶ ሕጋዊ አገባብ የለን። እቲ ቀንዲ መግለጺ ናይ ሓደ ውድብ ይኹን ሰልፊ ግን፡ እቲ ሽሙ አይኮነን፡ እንታይ ዓኣ አወዳድብኡን ውሽጣዊ አሰራርሕኡን እዩ። አብዚ እምባእር፡ „ን-ህ.ግ.ዲ.ፍ.“ ከም ውድብ፡ እታ ሽሙ ጥራይ ከም አብነት እንተወሰድና፡ እወ ሓቂ ጥዕምትን ተስፋ እትህብን ሽም እዩ። ይኹን ዓኣ እምበር፡ እዚ ውድብዚ አብ ውሽጣዊ አወዳድብኡ ይኹን አሰራርሕኡ ከምቲ ሽሙ ዲዩ፡ ዝብል ሕቶ ምስዝቐርብ ግን፡ እዚ ውድብዚ ካብታ ዝተመሰረተላ ግዜ ብ-1994ዓ.ም.ፊ. ጀሚሩ ክሳብ ሕጂ፡ ንውሽጣዊ ሕግታቲ ስለዘይምእዘዝን ብኡ ስለዘይምራሕን፡ በጀካ ገለ ብአጸብዕቲ ዝቐጸሩ አኹባታት ናይታ ፈጻሚት ሽምግለ እንተዘይኮይኑ፡ ንልዕሊ 28 ዓመት ዝአክል ዝኾነ ውድባዊ ጉባኤ አካይዱ አይፈልጥን። ጉባኤ አብ ሓደ ውድብ ከም ዝላዕለ ስልጣን እዩ ዝራአይ፡ እቲ ምኽንያት ካኣ፡ አብ ከምዚ ዝአመሰለ፡ (አብ ዓመት ዓመት ይኹን አብ ክልተ ዓመት ዝግበር)፡ ውድባዊ ጉባኤ ሕግታት ዝቐየረሉ፡ መራሕቲ ዝምረጽሉ መሳርሒ ስለዝኾነ። አብዚ ውድብዚ ግን ንክንድዚ ዝአኹሉ ዓመታት ጉባኤ ከይግብር ምሕንጋዱ፡ አብ ውሽጣዊ አሰራርሕኡ ዲሞክራሲያዊ ይኹን ፍትሓውን ርትዓውን አሰራርሓ አይፈልጦን እዩ። ስለዚ እቲ „ን-ዲሞክራሲን ፍትሕን“ ዝብል ሽም፡ ምስልዩነትን፣ ሓሳዊ ሽም ናይቲ ውድብን፣ ምኻኑ እዩ ዘረጋገጽ።

ካብዚ ቀጺለ እምባእር አብቲ ካላኣይ ነጥቢ ናይቲ አብ ላዕሊ ተጠቂሱ ዘሎ ሽም፡ አብቲ „ህዝባዊ ግንባር“፡ ዝብል መጻውዒ ናይቲ ውድብ ክአቱ። ከምቲ ኩላትና ኤርትራውያን እንፈልጦ ሓቂ፡ እዚ ውድብዚ ይኹን እቶም ናቱ ተደናገጽቲ፡ መብዛሕትኡ ግዜ እታ „ህዝባዊ ግንባር“ ዓኣ እምበር፡ እታ „ህዝባዊ ግንባር ንዲሞክራሲን ፍትሕን“ እትብል ሽም አይጥቀሙላን እዮም። ስለምንታይ ዝብል ሕቶ ሰብ ምስዝቅርብሎም ካኣ፡ እታ ሽም ሓጸር ስለዝኾነት፣ እቶም አብ ግዜ ብረታዊ ቃልሲ ዝነበሩ አባላቱ ይኹኑ መራሕቱ፡ ሕጂ እውን አብዚ ውድብዚ ስለዘለዉ፣ ዝብል

መልሱ ብምሃብ፡ ንሓንጎሎም ኣታሊሎም ንዝተረፈ ኤርትራዊ እውን ከታልሉ ስለዝመረጹ እዩ። ሓቂ ክንዛረብ እንተኾይኑ ግን፡ እቲ „ሀ.ግ.ዲ.ፍ.“ እትብል ሽም ታሓጽር። ስለምንታይ ዳኦ እዮም እሞ ተዳናገጽቲ ስርዓት ኢሳያስ ኣፈወርቂ ካብዛ „ሀ.ግ.ዲ.ፍ.“ እትብል ሽም ክገድሙ ዝፍትኑ ዘለዉ፡ ንዝብል ሕቶ፡ እቲ መልሱ ከምዚ ዝሰብ እዩ። ኣብ ኤርትራ ኣብ ክንዲ ቤት ትምህርቲ፡ ቤት ማእሰርቲ ዝራባሓሉ፣ እታ እንኮ ዩኒቨርሲቲ ብምዕጻው፡ ዕብዮትን ብልጽግናን ሕብረተ-ሰብ ኤርትራ ዝዕገተሉ፣ ካብ ኣብ ክንዲ ምርባሕ ሰራሕተኛ፣ እሱራት ዝበዝሑሉ፣ ኣብ ክንዲ ጽጋብ፡ ህዝብና ብጥምየት ዝሰቐየሉ፣ መንእሰይ ኤርትራ ሃገሩ ራሕሪሑ ናብ ስደት ዝውሕዘሉ፣ ህይወት ኤርትራዊ/ት ኣብ ዝሓሰረ ደረጃ ዝወርደሉ፣ ዘሎ ዘመን፡ ኣብ ትሕቲ ምሕደራ ስርዓት ሀ.ግ.ዲ.ፍ. ስለዝኾነ እዩ። ብሕጽር ዝበለ ኣዘራርባ፤ ሀ.ግ.ዲ.ፍ. እትብል ሽም „Synonym“ ዝኾነት ቃል፡ መግለጺ ሕሱምን ጨካንን ዝኾነ ናብራ ህዝብና ኣብ ሃገርና፡ ኣብ ትሕቲ ኣመራርባን ኣታኣላልያን ዘመን ምሕደራ ስርዓት ሀ.ግ.ዲ.ፍ. ስለዝኾነት እያ። ስለዚ ካኦ እዮም ጉጅለ ኢሳያስን ተዳናገጽቱን፡ እታ „ሀ.ግ.ዲ.ፍ.“ ትብል መጻውዒቶም ሽም ገዲፎም፡ ድሕሪ እታ „ሀዝባዊ ግንባር“ እትብል ታሪኻዊት ሽም ክሕብኡ ዝፍትኑ ዘለዉ። እቲ ምክንያት ካኦ፡ እታ „Play-Book“ ናይ ኢሳያስ ኣፈወርቂን ናይታ ንሱ ዝውንና ውድብን፡ ንነብስኻ ሓሳዊ ሽም ኣጠሚቕኻ፡ ኣብ ውሽጢ ሕብረተ-ሰብ ኤርትራ ሓሶት ከም ባህሊ ክትታኣታቶ፣ ሓሶት ቀንዲ መሳሪሒ ክትከውን ኣለዎ፣ ዝብል ትሕዝቶ ስለዘለዎ እዩ።

ኣብዚ ሕጂ፡ ስለምንታይ እዩ ሀ.ግ.ዲ.ፍ. ሓሶት ከም ቀንዲ መሳሪሒ ክጥቀመላ መሪጹ፡ ዝብል ሕቶ ክቀርብ ናይ ግድን እዩ። ከምቲ ኩላትና ኤርትራውያን እንፈልጦ ሓቂ፡ ኣብ ሃገርና ዘሎ ጃንዳ ስርዓት ኢሳያስ ኣፈወርቂ፡ ድሕሪ ምርግጋጽ ልኡላውነት ኤርትራ 1993ዓ.ም.ፈ. ክሳብ ሕጂ፡ ማለት ን-29 ዓመት ዝኣክል፡ ግዚያዊ (መሰጋገሪ) መንግስቲ ኮይኑ ዳኦ እምበር፡ ገና ሕጋውን ቀዋምን መንግስቲ ኮይኑ ሃገር ከማሓድር ኣይመረጸን። ኢሳያስ ኣፈወርቂ ንሃገርና ብግዚያዊ መንግስቲ ከማሓድራ ዘምረጸ ምክንያት ካኦ፡ ንባዕሉ ከም መንግስቲ ኣብ ሕገ ተቀይዱ ንሕገ እንዳተማእዘዙ፡ ህዝብን ሃገርን ብሕገ ክኣልን ክመርሕን ድልዩት ስለዘይነበሮን ዘይብሉን እዩ። ሓደ መንግስቲ ንባዕሉ ኣብ ሕገ ተቀይዱ ህዝብን ሃገርን ብሕገ ዘየማሓድር እንተኾይኑ፡ ንሓሶት ከም መተካእታ ክጥቀመላ ናይ ግድን እዩ። ገለ ኤርትራውያን ቐምሃገር ናይ ሕገ ዘይፈልጡ፡ „ኣብ ኤርትራ እኳ ሕገ ኣሎ እዩ“፡ ኢሎም ዝማንቱ ኣለዉ። እቲ ሓቂ ግን፡ እዞም ሰባት እዚኣቶም፡ ኣብ ሓደ ሃገር ሕገ ኣሎ ክባህል ዝክእል፡ እቲ ሕገ ንክሳስን ተክሳስን ብማዕረ ዝዳንይ፣ ውሕስና መሰል ከሳስን ተክሳስን ዘረጋግጽ፣ ምኃኑ ስለዘይፈልጥጡ እዩ። ኣብ ሃገርና፡ ኣዛዝን ታኣዘዝትን ኣምበር፡ ሕግን ሕጋውነትን ከምዘየሉ፡ እዞም ካብ 1991ዓ.ም.ፈ. ጀሚሮም ዝተኣሰሩ ደቂ ሃገር፡ ከም ባዓል ቢተወደድ ኣብራህ፣ ኣብ 1997ዓ.ም.ፈ. ከም ባዓል እርሚያስ ደበሳይ፣ ኣብ 2001ዓ.ም.ፈ. እቶም ኩሎም ብ-ጂ-15 ዝፍለጡ ፖለቲከኛታት፣ ከም ኡውን ኩሎም ኣብቲ እዋናት እቲ ዝተኣሰሩ ጋዜጠኛታት፣ ህያው ምስክር እዩ። ንኣብነት ኣብተን ንባዕሎም ኣብ ሕገ ተቐይዶም ህዝብን ሃገርን ብሕገ ዝመርሑን ዝኣልዩን መራሕቲ ዘለውዎን ሃገራት፡ ልዕሊ ሕገ ክኸውን ዝክእል ዜጋ ከምዘየሎ ኢኻ ትማሃር። ኣብ ከምዚኤን ዝኣመሰላ ሃገራት፡ መራሕትን ተመራሕትን ኣብ ቅድሚ ሕገ ማዕረ እዮም። ኣብ ሃገርና ግን፡ ሕገ ፈንፊኑ ሓሶት ከም መሳሪሒ ክጥቀም ዝመረጸ መሪሒነት ስለዘሎ፡ ኣዛዝን ታኣዘዝን ዳኦ እምበር፡ ሕግን ሕጋውነትን ዘማእከል ኣሰራርሓ የለን። ካብዚ ምክንያታትዚ ተበጊሰ ካኦ እዩ፡ ነቲ ኣብ ሃገርና ዘሎ ስርዓት፡ ሓሳዊ ዳኦ እምበር ሕጋዊ መንግስቲ ኣይኮነን፡ ክብሎ ዝደፍር ዘለኹ።

ኣብዚ ልክዕ እዩ፡ እቶም ቀንዲ ስራሕ ሓደ መንግስቲ እንታይ ምኃኑ፣ ንሓደ መንግስቲ፡ መንግስቲ እዩ፡ ኢልካ ክትዛረቡ፡ እንታይ እንታይ ከማልእ ኣለዎ...? ንሓደ መንግስቲ፡ መንግስቲ ተብሂሉ ክጽዋዕ ከምዘለዎ ዝገብርዎ መለይታት ከመይ ይመስሉ...? ዘይትፈልጡ፣ ዝበናት ኢሳያስ ኣፈወርቂ ክተቃናጅዉ፣ ጻሓይ ዝዓርበኩም ደቂ ሃገር፡ „ኣብ ናይ ፖለቲካ ዓለም ዳኦ እሞ፡ ዘይሕሱ ፖለቲከኛ ኣሎ ድዩ...?“፡ ዝብል ሕቶ ከም እተቐርቡ፡ ኣነ እውን ኣይጠራጠርን እዩ። ሰብ ክፈልጦ ዘለዎ ግን፡ እታ ናዓይ ተዛርቢ ዘላ፡ ...„ሓሶት“.. እትባሃል ቃል፡ እታ ብህይወት ደቂ

ሰብ ዘይትጣላዕ ቃል አይኮነትን፡ እንታይ ዳኦ፡ እታ እቲ አብ ክንዲ „ሓሳዊ ግንባር“፡ ሽሙ „ህዝባዊ ግንባር“ አጠሚቹ፡ ነታ ብ-23. ግንቦት. 1997ዓ.ም.ፍ. ዝጸደቐት ቅዋም ከምዘይትሰርሕ ንምግባር፡ ብምክንያት „ባድመ“ ኩናት ብምውላዕ፣ ክሳብ ልዕሊ 40.ሺሕ ህይወት መንእሰይ ኤርትራ ንክቐዘፍ፣ ህዝቢ ኤርትራ አብ ትሕቲ ጽላል ናይ ኩናት ክነብር ከም ዘለዎ ንምግባር፡ ዝተጠቀመላ ዝነበረን ዘሎን፡ „ሓሳት“ እያ። ድሕሪ 2018ዓ.ም.ፈ. እውን እንተኾነ፡ እዚ ድሕሪ እዛ „ህዝባዊ ግንባር“ እትብል ሽም ታሓቢኡ ሃገርና ዘማሓድር ዘሎ ስርዓት፡ „ሓሳዊ ግንባር“ ምዃኑ ዝተቐላጸፈ መድርኽ እዩ ተራእዩ። ከምቲ ኩላትና ደቂ ሃገር እንከታተሎ ዝነበርናን ዘሎናን፡ እዚ ከም „ሓሳዊ ግንባር“ ዳኦ እምበር፡ ከም „ህዝባዊ ግንባር“ ክነለልዮ ዘይግባእና ስርዓት ኢሳያስ፡ ብሓደ ሸነኽ ምስ ኢትዮጵያ ሰላም ተገይሩ፡ እንዳበለ እንከሎ፡ ቦቲ ካለእ ሸነኽ ግን፡ ወያነ ዝባሃል ጸላኢ አሎና፡ ዝብል ምስምስ ብምፍጣር፡ መንእሰይ ኤርትራ ንምብርስ፣ ኤርትራ ዝካላኸለላ ሓይሊ ስኢና፡ ቀጻልነታ ከም ልኡላዊት ሃገር አብ ሓደጋ ንምውዳቅ፡ ሓድሽ ኩናት እዩ ወለዑ። ስለዚ እቲ „ወያነ“ ዝብል ሽም ጉልባብ ዳኦ እዩ እምበር፡ ቀንዲ ጽልኢ ኢሳያስ አፈወርቂ ግን ምስ ህዝቢ ኤርትራ እዩ። (Aristoteles) አሪስቶቲሊስ አብ ሓንቲ፡ „ፖለቲካ“ እትባሃል መጽሓፍ፡ (አብ መጽሓፍ 5, አርቲክል 11, ቕጽሪ 1314a)፤ „ሓደ ጨቕኒ መራሒ መንግስቲ፡ ነቲ ንሱ ዝመርሖ ህዝቢ እዩ፡ ከም ቀንዲ ጸላኢ ገይሩ ዝወስዶ“ ይብል። እዚ ኻኦ፡ መበገሲ ኩናት ኢሳያስ አፈወርቂ ካብ ጽልኢ አንጻር ወያነ ዘይኮነስ፡ እንታይ ዳኦ፡ ህዝን ሃገርን ኤርትራ ከምዘይነበረት ንምግባር እዩ። ኢሳያስ አፈወርቂ ቐምተኛ ዳኦ እምበር፡ ፖለቲካኛ አይኮነን። ስለዚ ንሕና ኤርትራውያን፡ ካብ ሕጂ ንንዩው ቦታ „ህዝባዊ ግንባር“ እትብል ሽም ከይተታለልና፡ „ሓሳዊ ግንባር“ ምዃኑ አለለና፡ ነታ ብመስዋእቲ አሕዋትናን አሓትናን ዝተረጋገጹት ልኡላዊት ሃገርና፡ ካብ ኢድና ክትምንዛዕ ከምዘለዎ ክገብር፡ ክነፍቅደሉ የብልናን።

ዘላአለማዊ ክብርን ዝኸርን ልኡላዊት ሃገር ዘውሓሱልና ሰማእታትና

ጸሓፊ፤ አስፋ-ሃ ተስፋ-ሚካኤል

20.08.2022ዓ.ም.ፈ.